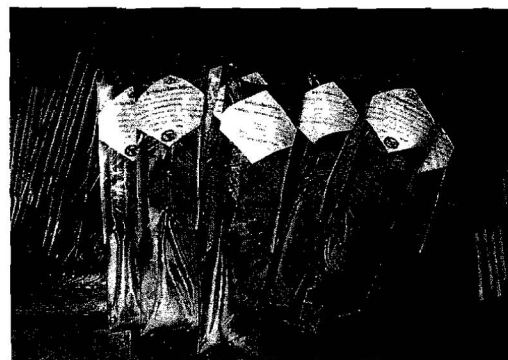

ฐูปไล้ยุงจากสมุนไพโรกิล้ตัว ของกลุ่แม่บ้านห้วยอีจาง จ.อุทัยธานี

คุณบุญชู กิมพันธ์
และพี่อากา สายทอง

จากถนนลาดยางมะตอยเส้น
อำเภอทัพทัน-บ้านหนองกระทุ่ม เลี้ยวซ้าย
เข้าสู่ถนนลูกรังสีแดงมีป้ายเล็กๆที่เขียน
ด้วยมือชาวบ้านบอกว่า “บ้านห้วยอีจาง”
ซึ่งเป็นที่ตั้งของ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรห้วย
อีจาง หมู่ที่ 2 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอ
ทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ที่ผลิตฐูปสมุนไพโรกิล้
ยุงจากพืชสมุนไพโรกิล้ยุงในท้องถิ่น ส่งขาย
ไปทั่วประเทศ

พี่อากา สายทอง ประธาน และพี่
บุญชู กิมพันธ์ เทรญญิก ของกลุ่ม
แม่บ้านเกษตรกรฯ เล่าถึงความเป็นมาของ
การทำฐูปสมุนไพโรกิล้ยุงให้ฟังว่า “ตอน
แรกเรารวมตัวแม่บ้านทำขนมขายก่อน ต่อ
มามีการประกวดกิจกรรมของกลุ่มของ อสม.
เพื่อเฉลิมพระเกียรตินายพลวงเราจึงได้มา

คิดกัน พี่บุญชูเคยเห็นแม่ทำฐูปมาก่อน
คือเมื่อก่อนทุกสิ้นปีที่บ้านต้องจุดฐูป 100
ดอกเพื่อบูชาพระ เมื่อก่อนก็ทำกันเองทำต่อ
กันมาเป็นรุ่นๆ เมื่อปรึกษากันแล้วทาง
กลุ่มจึงตัดสินใจทำฐูปสมุนไพโรกิล้ยุง
เรามามองดูแล้วพบว่าสมุนไพโรกิล้ยุง
ที่มีอยู่ในท้องถิ่นเราล้วนก็หาได้ไม่ต้องซื้อหา
แล้วยังสามารถไ้ยุงได้ด้วย แล้วเราส่ง
เข้าประกวด ปรากฏว่าได้รับรางวัลชนะเลิศระดับ
จังหวัดแล้วได้รองชนะเลิศระดับเขต
แล้วเราก็อุดไปช่วงหนึ่ง แต่ก็ทำใช้กัน
เองในหมู่บ้าน จนกระทั่งต้นปี2544ได้แรง
สนับสนุนกับ อบต.และหน่วยงานราช
การในอำเภอทัพทันที่สนับสนุนในเรื่องการ
ตลาดให้ทดลองทำขาย”

ส่วนผสมที่ใช้ทำฐูปนั้นล้วนมาจาก
พืชสมุนไพโรกิล้ยุง ปราดจากสารเคมี
ใดๆ “ส่วนผสมจะมีเปลือกต้นฐูปอันนี้ใช้
เพื่อให้เกิดความเหนียวทำให้สมุนไพโรกิล้
ตัวอื่นมาติดกันเป็นดอกฐูป นอกนั้นจะเป็น
เปลือกต้นอีเหม็น เปลือกต้นสะเดา ตะไคร้
หอมทั้งต้น ผิวมะกรูด และหัวข่าสมุนไพโรกิล้
พวกนี้จะมีกลิ่นในการไ้ยุงและแมลงอื่นๆ”

วิธีการทำนั้นก็ไ้ยุงยาก อุปกรณ์
ที่ใช้ในการผลิตก็ล้วนมาจากในครัวทั้งสิ้น
แต่อาจต้องใช้ฝีมือในการปั้นฐูปซักหน่อย งบ
ประมาณก็ไ้้น้อยซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าแรง
“ในช่วงแรกที่เรากทำกันนั้นเรายังไม่มีเครื่อง
บดเรากก็ใช้ครกหินมาตำสมุนไพโรกิล้

สมุนไพโรกิล้ยุง มีผิวมะกรูด เปลือกต้นสะเดา เปลือกต้นอีเหม็น เปลือกต้นฐูป
ตะไคร้หอม ข่า และน้ำตะไคร้หอม

อย่างให้ละเอียดแล้วเรากรองด้วยผ้าขาวบาง แล้วนำมาผสมรวมกันแล้วเราก็ช่วยกันปั่น เป็นดอกธูปโดยมีแม่พี่บุญชูมาเป็นคน คอยสอน บางคนก็ปั่นได้ดีบางคนก็ปั่น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับฝีมือของแต่ละคนใครปั่น ไม่ได้ก็ไปช่วยกันทำขนม”

“ส่วนงบลงทุนเริ่มต้น ที่จะปั่นขาย นั้นเราไม่ได้ลงทุนอะไรเลยวัตถุดิบก็หา ได้จากตามบ้านสมาชิกกลุ่ม คนบ้านก็ปั่นฟรี เพื่อทดลองการตลาดก่อน จนปัจจุบันทาง กลุ่มได้งบจากอบต.40,000 บาทเป็นค่า

เครื่องบดสมุนไพรประมาณ 38,000 บาท และเหลือเป็นต้นทุนการผลิตประมาณ 2,000 บาท จะจ่ายเป็นค่าจ้างให้กับสมาชิก กลุ่มที่มาปั่นธูปในอัตรา 100 ดอกต่อ 35 บาท ซึ่งคนหนึ่งประมาณวันละ 50 บาท เดือนหนึ่งก็ประมาณ พันกว่าบาท สำหรับ คนมีอายุที่อยู่บ้านเฉยๆพอสำหรับค่าหมาก ค่าพลูของคนแก่”

ปัจจุบันนี้ยอดขายธูปสมุนไพร ไล่ยุง เดือนหนึ่งนับหมื่นบาทและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่กว่าจะมาได้ถึง

ขนาดนี้ทางกลุ่มก็ต้องฝ่าฟันอุปสรรคมากมาย “เริ่มแรกไปขายในงานครั้งแรกนี้ เงินประมาณ100 กว่าบาทแทบร้องไห้ แต่เจ้าหน้าที่หลายคนก็มาบอกว่าอย่าท้อนะ ต้องอดทน จนตอนนี้ถ้าไปออกงานวันท ขายได้หลายพันบาท เรามียอดสั่งซื้อเข้า เดือนหนึ่งก็ประมาณ 5,000 บาท ส่งมา ประเทศทุกภาค และเราไปออกร้านช เองทุกเดือนที่จังหวัดอีกประมาณ 5,0 ิบาท”

จนถึงตอนนี้ทางกลุ่มแม่บัว เกษตรกรหัวขี้ใจงามมีรายได้ประจำจากก ผลิตธูปซึ่งไม่ต่ำกว่าเดือนละ 10,000 บ เป็นผลพวงจากความพากเพียรพยายาม และการเห็นถึงคุณค่าของภูมิปัญญาพื้นบ้าน และการนำความรู้ของคนสมัยเก่ามาใช้รั กับวัตถุดิบภายในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วให้เกิ ประโยชน์ สิ่งเหล่านี้เมื่อได้รับการใส่ใจและ กลับมาใช้อย่างจริงจัง จึงเป็นตัวอย่างเี ของการพึ่งตนเองในท้องถิ่น โดยไม่ต้องใ้ เงินลงทุนเลย●

ขอขอบคุณ พี่อภา สายทอง และสมศ ิกลุ่มสมุนไพรทำธูปบ้านหนองกระทุ่ม อำเิ ทท์พุน จังหวัดอุทัยธานี

การผลิตธูปสมุนไพรไล่ยุง

วัตถุดิบ

1. เปลือกต้นธูปสับเป็นชิ้นเล็กๆตากแดดให้แห้ง 2 ส่วน
2. เปลือกสะเดาสับเป็นชิ้นเล็กๆตากแดดให้แห้ง 1 ส่วน
3. เปลือกอีเหม็นสับเป็นชิ้นเล็กๆตากแดดให้แห้ง 1

ส่วน

4. ผิวมะกรูดตากแดดให้แห้ง 1 ส่วน
5. หัวข่าสับเป็นชิ้นเล็กๆตากแดดให้แห้ง 1 ส่วน
6. ทรายโครั้หอมทั้งต้นสับเป็นชิ้นเล็กๆตากแดดให้แห้ง 1

ส่วน

7. น้ำทรายโครั้หอมที่คั้นมาจากใบสด 1 ขวด
8. ก้านธูปทำมาจากไม้ไผ่ตากแดดให้แห้ง

วิธีทำ

1. เตรียมผงธูป โดยนำส่วนผสมข้อ 1-6 มาบดให้ ผงละเอียด ด้วยเครื่องบดหรือตำด้วยครกหินก็ได้แล้วล่อนั้ดี ทรายโครั้หอมหรือผ้าขาวบางอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงนำผง ไปโรยบน แผ่นกระเบื้องด้านหนึ่งให้หนาพอประมาณเตรียมรอใ้
2. ปั่นธูป ให้นำก้านธูปจุ่มลงในน้ำทรายโครั้หอมให้เปี เท่ากับที่เราต้องการปั้นดอกธูป จากนั้นให้นำไปคลึงไปมาบนผง ที่โรยไว้บนแผ่นกระเบื้องที่เตรียมไว้ ผงธูปจะเหนียวติดขึ้นมาบน เป็นดอกธูปโดยการนำไปคลึงบนกระเบื้องด้านที่วางจนเป็นด ุชที่สวยงาม หลังจากให้นำไปตากแดดอ่อนๆประมาณห้าแดดห จนกว่าธูปจะแห้ง ห้ามนำไปตากแดดจัดๆเพราะจะทำให้ดอก แตกได้ หลังจากนั้นจะนำไปใช้งานหรือจำหน่ายได้